

MAGYAR RÓNA

Mezőgazdasági és közgazdasági szaklap. — A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kecskemét, Rákóczi út 17-19. l. e.
Telefon: 104.

Főszerkesztő: Dr. Gesztelyi Nagy László
Felelős szerkesztő: Dr. Vaja Béla.
Főmunkatárs: Kemény Szilárd.

Előfizetési díj:
egész évre . . . 5.— P.
fél évre . . . 2:50 P.

A tengeri- és cirokszár értékesítése.

Magyarország mezőgazdasági termelésének körülbelül $\frac{1}{5}$ részét a tengeri teszi ki, vagyis az ország egész szántóföldi művelésre használt területének $\frac{1}{5}$ részén a gazdák évről-évre tengerit termelnek. Ha ehhez még a seprőcirok és a cirok-mag termelésére használt területeket is hozzá számítjuk, akkor minden bizonnyal elmondhatjuk, hogy itt egy óriási értékről van szó, amelynek mikénti kihasználása a magyar gazdaközönségre nem lehet közömbös.

Kétségtelen, hogy az ország tengeri- és cirokszár termése, ami — az egész Csonkaország területére vonatkoztatva — évente több mint 40 millió métermázsára rug, jelenleg nem használtatik fel olyan módon, amint az a gazdák jelenlegi válságos helyzetének figyelembe vételével kívánatos volna, sőt tekintetbe véve azt, hogy a gazdák a tengeriszár és cirokszár túlnyomó részét tüzelőanyagul használják fel, azt mondhatjuk, hogy ez nem egészen racionális értékesítési mód, mert hiszen úgy a tengeri, valamint a cirokszár tulajdonképpen — a kőszén, a koks és a tűzifa hőfejlesztő képességéhez viszonyítva — nagyon drága tüzelőanyag.

Kamaránk vezetősége ennek tudatában sokat foglalkozott és állandóan foglalkozik azzal a kérdéssel, miként lehetne a magyar földnek ezt a nagytömegű termékét jóvedelmezőbb módon értékesíteni. Így vetődött fel többek között az az eszme, hogy az ország tengeri- és cirokszár készletének bizonyos hányadát cellulóze gyártására lehetne felhasználni, minek folytán e nagytömegű mezőgazdasági termék egy része jelentékenyen jóvedelmezőbb módon volna értékesíthető, mint a jelenlegi szokás és eljárás szerint, de ezenkívül a nyert cellulóznak papírgyártásra való felhasználásával ebbeli szükségletünket is magunk állíthatnók elő, vagyis nem kellene azt külföldről hozni be és külkereskedelmi mérlegünket ez által is kedvezően befolyásolhatnók.

Fennáll
55 év óta

Mauthner magvak a legjobbak!

MAUTHNER ÖDÖN

Magtermelő és Magkereskedelmi R.-T. Központ: Rottenbiller-utca 33. **Budapest.** Fióktüzet: Kossuth Lajos-utca 4.
Legkiválóbb minőségű gazdasági magvak.

Legkitünőbb fűmagvak és fűmagkeverékek állandó rétek (kaszálók), legelők és kerti pázsit létesítésére.
Fajtiszta, legmagasabb csiraképességű konyhakerti és virágmagvak. Diszesen kiállított új képes főárjegyzék, továbbá rózsák, növények, virággumók díszes új árjegyzéke ingyen és bérmentve. Sürgőnycim: Mauthnerek. Telefon: J. 463—65.

Ezeknek a figyelembe vételével vetődött fel kamaránk körzetében, még pedig vagy Szeged vagy pedig Makó központtal, egy cellulózegyár létesítésének az eszméje, amelyre ez alkalommal lapunk vezetőhelyén hívjuk fel a gazdaközönség szíves figyelmét.

A gyár az esetben alakulhatna meg, ha a környék termelői a szükséges tengeri-, illetve cirokszár feleslegüket 10 évre kötendő szerződésben biztosítanák a gyár részére.

A gyár létesítése tehát a mezőgazdaság jövedelmezőbb kihasználása szempontjából a gazdákra nézve igen előnyös volna, de előnyös volna a munkásokra is, mert a gyár nemcsak magán a gyártelepen, hanem a gyűjtőtelepeken is jelentékeny mennyiségű munkást tudna foglalkoztatni.

A szerződésminták a községi Elöljáróságoknál megtekinthetők, de erre vonatkozólag az Elöljáróságokon kívül felvilágosítással szolgálnak a Mezőgazdasági Bizottságok, valamint a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara és annak kiküldött szakelőadója is.

K. Sz.

Kamaránk Értesítője.

A búzamárkázás kérdése az Országos Kamarában.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara mezőgazdasági szakosztálya — Purgly Emil szakosztályi elnök elnöklétével — nagy érdeklődéssel kísért ülést tartott, melyen Koós Mihály igazgató ismertette azokat az észrevételeket, amelyek egyes oldalokról a nemesített búza ellen felmerültek, aminek legfőbb oka abban keresendő, hogy a kereskedelem a búza minőségét csak nagyon minimálisan szokta értékelni. A gazdáknek tehát lehetőleg arra kell törekedniök, hogy kikeressék a bővebben termő, nemesített búzafajok közül is a minőségileg megfelelőket. Ez a célja a kamarák által már évek óta folytatott fajta-összehasonlító kísérleteknek is.

Purgly Emil azt a kérdést vetette fel, vajjon a minőség fokozásával elérhető-e olyan búzaár, ami a termés-mennyiségi veszteséget ellensúlyozza. Szerinte a mai minőségi árkülönbözet oly csekély, hogy e mellett a jobb minőség termelése nem lehet rentábilis. Felhívta a szakosztály figyelmét arra is, hogy az exportbúza minősége nem egyedül a gazdán múlik, hanem függ az részben a kereskedőtől és részben — ha t. i. a búza megörölve kerül kivitelre — a malmoktól is, mert a helytelen őrléssel is el lehet rontani a búza minőségét. Szóló elvi szempontból nem híve a területi lezárolásnak, a standardizálás pedig csak későbbi cél lehet. Egyelőre tehát — nézete szerint — a márkázás sürgős bevezetése volna szükséges.

Beliczey Géza, Székács Elemér, Szabó István, Grábner Emil, Nágel Henrik, Hankóczy Jenő, Glaser Géza, Lits Ferenc és Fabriczius Endre hozzászólásai után a szakosztály a búza fakultatív márkázása mellett foglalt állást, mint amely később a standardizáláshoz vezet, azonban a márkázott búza kivitelét megfelelő kormányzati intézkedésekkel is előmozdítandónak tartja.

A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület működése.

A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület 1929. évi május 10-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen a tartalmas évi jelentésből kitűnt az a sok irányú hasznos munkásság, amit az egyesület az elmúlt idő alatt végzett. Tartottak sok népies nyelvű gazdasági előadást a vármegye számos községében. Továbbá osztottak szét nemes vetőmagot és többféle műtrágyát, valamint tenyészállatokat és nemesbaromfit, hogy ezzel serkentsék a gazdákat azok felkarolására. Ugyanígy közreműködtek a háziipar fejlesztésére megfelelő tanfolyamok rendezésével, a növényvédelem népszerűsítésére az ingyen kiosztott védőszerekkel és azokat ismertető előadásokkal. A kedvezményes gépakció során 20 szelektort helyeztek üzembe. Felépítettek 7 mintatrágyatelepet és tartottak gazdasági kiállítást. Az ez évre szóló munkaprogramjuk szintén sokoldalú és gyakorlatias irányú, amelynek megvalósítása előreláthatólag jelentékeny hatással lesz a mezőgazdasági termelés előmozdítására.

Igazgató szabadságon. Dr. Gesztelyi Nagy László, kamaránk igazgatója, nyári pihenő szabadságát július hónapban veszi ki s július első napjaiban indul el 4 heti külföldi tartózkodásra. A kamara ügyeinek vezetését augusztus hó 1-én fogja ismét átvenni.

Május havi helyzetjelentés Kamaránk területéről.

Az időjárás május hóban mezőgazdasági szempontból kedvező volt. A csapadék, bár nagy eltérésekkel 10–100 milliméter között váltakozott, általában elegendő volt és a jó meleg mellett a késői tavaszodás káros következményeit a vetemények jórészt kiheverték. Az elemi csapások kevés kárt okoztak; elenyésző a nagyobb esőzések folytán összegyűlt víz által helyenként okozott kár; jégverést is csak 4 helyről jelentettek, amely azonban csak pásztáson okozott részleges kárt. A vetések állására vonatkozólag Kamaránk egész területéről általában kedvezőek a jelentések. Kevés kivétellel mindenütt jó az őszi gabona, gyengébbek a tavaszi kalászosok, különösen ott, ahol nem őszi szántásba vetettek; egyes vidékeken a búzák és árpa anyyira bujnak, hogy már most megdőlnek. A rozs jól virágzott, a búza is kihányta már a kalászát. Nagy átlagban a kalászosok május végi állása

után közepes termés várható. A kapások állása szintén kielégítő; a takarmányrépa és tengeri szépen fejlődnek, a korai burgonya virágzik, a kerti vetemények és zöldségfélék azonban észrevehetőleg megkéstek, így pld. ez a nagyfogasztásra és kiviteltre termelt téli salátának érzékeny veszteségeket okozott. Növényi betegségek és rovarok nagyobb mérvben nem léptek fel, helyenként a répabogár tett jelentősebb kárt, Csanád-megye egyik járásában a vetési bagoly-pille, a szőlőkben szörványosan a kendermagbogar; ezenkívül a cserebogár lépett fel az idén nagyobb mértékben és tett a gyümölcsösökben egyes helyeken észrevehető kárt. A szőlőnél a fejlődésben való elmaradást a kedvező időjárás majdnem teljesen kipótolta. A koraiak virágzása megkezdődött.

Kamaránk egész területét véve, a takart szőlőkön közepes termésre van kiírás, a takaratlanul maradt szőlők jóval gyengébbek. A gyümölcstermés kielégítőnek ígérkezik, kivéve az őszi barackot és diót, amelyek a legtöbbet szenvedtek a fagytól; kajszinbarack közepes, alma és körte jó közepes és helyenként bő termésű ígér. A kékési tavaszodás a hó közepe táján némi munkatorlódást okozott, miután a répa- és tengerikapálás, a szénakészítés, szőlőkben a kapálás, permetezés és kötözés egy időre estek. A munkásviszonyok kielégítők, zavaró körülmények eddig sehol sem fordultak elő; csekély kivétellel mindenütt elegendő a kereseti lehetőség. Az ingatlanforgalom úgyszólván teljesen szünetel, a vételkedv csekély, illetve vevés a pénz; ingatlankínálat volna, vevő azonban kevés; miután a valóságban kevés birtokcsere bonyolódik le, még a földárak esését nem lehet megállapítani. A gabonaárak csökkenése általában nyomott hangulatot teremt. Kisgazdaságokban gabonakészletek már alig vannak; a zöldhitekre történt eddigi fix eladások az áresés folytán kiegyenlítődnek, sajnos azonban, hogy az aratás még messze lévén, a szükség sokakat nagyon nyomott áron, eladásra kényszeríti, így pld. állítólag 11–12 pengőért adtak el új rozst. Az állattértékesítési viszonyok nagyon keveset javultak; vágó állatok azonban és különösen baromfi megfelelő áron könnyen értékesíthetők. A pénzügyi viszonyok változatlanok, kivétel nélkül mindenütt panaszok. Az állategészségügy teljesen kielégítő, nagyobb mérvű járványos betegségek sehol sem fordultak elő. Az állattenyésztést kedvezőtlenül befolyásoló értékesítési viszonyok mellett egyedül a baromfitenyésztés iránt tapasztalható egyre fokozódó érdeklődés. A legelők és rétek állapotát május hó kedvező időjárása lényegesen megjavította, a lucerna és vetett takarmányok is közepes hozamot adnak.

Növénytermelés.

Rovatvezető: Szabó Lajos kamarai főtitkár.

Duna—Tiszaközi gazdák 1927—28. évi műtrágyázási kísérletei.

A Magyar Róna 1929. évi 1. száma ismertette a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara körzetében az 1926—27. évben végzett azon egyszerű tervezett műtrágyázási kísérletek eredményeit, amelyeknek célja volt a műtrágyákat még nem használt kisgazdákat a műtrágyázással megismertetni és őket saját tapasztalataik alapján annak használatára serkenteni. Hasonló célú kísérletezést a kamara az Orsz. Mezőgazdasági Kamara Műtrágyákat Népszerűsítő Osztálya által ingyen kiosztásra rendelkezésére bocsátott műtrágyákkal az 1927—28. évben is végzett. Evégből 90 q szuperfoszfátot, 67 q 40%-os káli-

trágyát és 26 q mésznitrogént, részben a kísérletre jelentkező gazdák között osztott ki, részben saját telepein, gyümölcsösökben stb. használt fel.

A kamarai körzet talajviszonyainak megfelelően, a szuperfoszfáton kívül nagyobb szerep jutott a kálitrágyának, de a mésznitrogénnek is. Tekintettel arra, hogy a kamara a homoki gazdálkodás megjavítása céljából a pillangósvirágú takarmánynövények termesztését igyekszik minden módon elterjeszteni és elősegíteni, a kísérletek nagyrésze homoki borsó műtrágyázásával végeztetett. Kétségtelen ugyanis az, hogy sovány homokon a homoki pillangósvirágú takarmánynövények is csak megfelelő trágyázással adhatnak kielégítő terméseket. Az ilyen módon végzett homoki takarmánytermesztés lesz azután alapja annak a belterjesebb állattenyésztésnek és tartásnak, mely a megfelelő mennyiségű istállótrágya-termelést és a homoktalajok jobb kihasználására okszerűbb vetésforgók összeállítását teszi lehetővé.

Az alábbi kimutatás részletesen feltünteti ama kísérletek tervezetét és eredményeit, amelyekről a kísérleteink pontosan beszámoltak.

A kimutatás 3 búza-, 2 rozs-, 1 tavaszi árpa-, 2 burgonya-, 8 homoki borsó- és 1 szőlőműtrágyázási kísérlet adatait foglalja össze. A búzával végzett 3 kísérletben a gazdák egy kat. holdon 150–200 kg. szuperfoszfáttal és 80–100 kg. kálissal műtrágyáztak. A műtrágyázás hatására úgy a barna homokon, mint a vályogtalajon igen jelentékeny mennyiségű többtermések állottak elő; ennek megfelelően a műtrágyázás jövedelmezősége is nagyon jelentékeny volt: 36:50, 37:70 és 18 P kat. holdanként — az utóbbi két esetben a szalmatermés beszámítása nélkül, mert csak az 1. számú kísérletező állapította meg a többtermést szalmában is.*

E két rozsműtrágyázási kísérlet egyike laza homokon, a másik sárgás-barna homokon végeztetett 200, illetve 150 kg. szuperfoszfát és 100 kg. kálitrágya alkalmazásával. A szalmatermést a kísérletezők nem állapították meg. Ennek figyelembevételével is jelentékeny jövedelmezőséggel zárult azonban a két kísérlet, amely 21:50, illetve 67:60 pengőre rúgott egy kat. holdon. Ugyancsak eredményes volt a tavaszi árpával vályogtalajon végzett kísérlet is. Annak ellenére, hogy az árpa alá csak mérsékelt mennyiségű műtrágyák alkalmaztak (150 kg. szuperfoszfát és 40 kg. kálisó egy kat. holdon), a magba egy szalmában mutatkozó nagy terméstebbleteknél és holdon 82:80 P tiszta jövedelmet eredményeztek. A burgonyával végzett két kísérlet egyikében teljes trágyázást alkalmaztak szuperfoszfáttal, kálissal és mésznitrogénnel, a másikban csak

* A jövedelmezőségre vonatkozó számítások a következő egységárak alapján történtek: szuperfoszfát 13, 40%-os kálisó 18:50, mésznitrogén 32, búza és árpa 24, rozs 22 és burgonya 8 P q-kint. A műtrágyák árai fuvar és kezelési költséggel együtt értendők.

superfoszfáttal és kálisóval műtrágyáztak. A műtrágyázás hatása a nagy szárazság ellenére is megfelelő termésemelkedésben nyilvánult meg; az elsőben 14, a másodikban 13 q-val több gumó termett egy kat. holdon a műtrágyázott parcellán, mint a műtrágyázatlanon. a műtrágyázás tiszta jövedelme 42, illetve 66 pengőre rugott egy holdon.

A kísérletező sorszáma	Talaj	Utolsó istálló- trágyázás éve	Elővetemény	A kísérleti parcella nagysága	Az alkalmazott műtrágyák		Termés 1 kat. holdon			Többtermés szálmában
					a par- cellán	1 kat. holdon	trá- gyá- zatlan	mű- trá- gyázva	több- let	
							k g.			

B ú z a

1	barna homok	1926	kukorica	4800	600 300	200 superfoszfát 100 40%-os kálisó	900	1200	300	600
2	barna homok	1926	"	1600	150 80	150 80 "	1200	1500	300	nem mérte
3	vályog	1924	"	1600	150 80	150 80 "	1200	1418	218	"

R o z s

1	laza homok	—	"	4800	600 300	200 superfoszfát 100 40%-os kálisó	700	1000	300	"
2	sárgás barna homok	1922	"	1600	150 100	150 100 "	630	1110	480	"

T a v a s z i á r p a

1	vályog	1922	búza	1600	150 40	150 40 mint fent	1290	1712	422	280
---	--------	------	------	------	-----------	---------------------	------	------	-----	-----

B u r g o n y a

g u m ó

1	homok	—	rozs	1600	150 100	150 superfoszfát 100 kálisó	1600	3000	1400
2	laza sárga homok	1928	"	4800	450 300	150 superfoszfát 100 kálisó	2200	3500	1300

H o m o k i b o r s ó

z ö l d e n q

1	laza sárga homok	1927	rozs	3200	200 160 120	100 superfoszfát 80 kálisó 60 mézsnitrogén	70	120	50
2	"	"	"	3200	300 160	150 80			
3	világos laza homok	1923	kukorica	1600	160 150	80 mint fent 150 superfoszfát	75	120	45
4	sárga " "	—	"	3200	100 160	100 kálisó 80 mézsnitrogén	120	152	32
5	" " futóhomok	—	feltört legelő	800	300 100	150 superfoszfát 200	40	100	60
6/a	száraz "	?	"	1600	150 100	80 kálisó 100	34	132	98
6/b	sárgás homok	?	"	1600	50 100	50 100	43	79	36
7	szürke "	1926	rozs	1600	150 100	150 100	85	161	76
					50 50	"	40	60	20

S z ö l ő

m u s t l i t e r

1	immunis homok	—	—	800	150 70	300 140	1100	1280	180
					70	140 mint fent			

A homoki borsó műtrágyázásával végzett kísérletek igen tanulságos eredményekkel zárultak. A 8 kísérlet közül 7-ben úgy foszforsava, mint káli- és nitrogéntrágyával műtrágyáztak - homoki borsó alá; a 7 kísérlet átlagában az alkalmazott műtrágyák mennyisége volt 1 holdon: 178 kg. szuperfoszfát, 105 kg. kálitrágya és 91 kg. mésznitrogén, amelyek beszerzésére és alkalmazására fordított költség összesen 71-70 pengőre rugott. A 7 kísérlet átlagában egy kat. holdon 55 q-val termett több a műtrágyázás hatására zölden, ami kb. 16-18 q-nak felel meg szárazon, illetve szénává szárítva. Ez utóbbiból tehát 1 q többtermelés előállítása 4-50, illetve 4 pengőbe került, ami nagyon kedvező eredmény. A 3. számú kísérletben világos laza homoktalajon csak szuperfoszfáttal és kálissal műtrágyáztak a homoki borsó alá; ebben az esetben 32 q többtermés mutatkozott zölden a műtrágyázás javára. A homoki borsóval végzett műtrágyázási kísérletekre vonatkozóan Liebhart Ernő *örvényről* azt jelenti, hogy a kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfáttal, 100 kg. kálissal és 75 kg. mésznitrogénnel trágyázott borsó fejlődése mindenkor szembeszökően erőteljesebb volt, mint a műtrágyázatlané, azonban a tavaszi óriási szélverések, valamint a nyári rendellenes szárazság következtében nagy kárt szenvedett, így nem lehetett megvárni teljes kifejlődését és fel kellett zölden etetni. Szemmel becsülve a műtrágyázott borsó hozama duplája volt a műtrágyázatlannak.

A kimutatás szerint *szőlővel*, immunis homokon végzett műtrágyázási kísérletnél a műtrágyázás hatására (300 kg. szuperfoszfát és 140-140 kg. kálitrágya és mésznitrogén) egy kat. holdon 180 literrel több must termett, 1 liter terméstöbblet előállítása tehát 61 fillérbe került. Szőlőnél azonban a műtrágyázás eredményességéről csak több évi megfigyelés nyújthat tájékoztatást, mert a műtrágyázás hatása csak az alkalmazást követő második és harmadik évben bontakozik ki.

Műtrágyázási kísérletek állítottak be a kamara körzetében még *szőszösbükkönnyel* és *zabosbükkönnyel* is. Az előbbivel végzett kísérletéről egy gazda (Szuhanek István — Jánoshalma) szá-

molt be, azt jelezve, hogy sárga homoktalajon, mely két évig ugar volt és istállótrágyát ismeretlen idő óta nem kapott, 150 kg. szuperfoszfát és 100 kg. kálisó hatására, a rozssal keverten vetett *szőszösbükköny* fejlődése már ősszel is erőteljesebb volt, igen nagy különbség mutatkozott azonban a trágyázatlannal szemben a bükköny virágzásakor. Míg a műtrágyázott területen a magas szárú rozs kalászáig ért a bükköny, addig a műtrágyázatlanon a rozs szára feléig. A termés külön nem méretett, de a becslés szerint a műtrágyázott kétszer annyit adott, mint a műtrágyázatlan. *Zabosbükköny* műtrágyázási kísérlet eredményéről szintén egy gazda (Auer Emil — Baja) számolt be, aki barna homoktalajon 150 kg. szuperfoszfátot és 100 kg. kálisót alkalmazott ősszel kiszórva egy kat. holdra. Közlése szerint a műtrágyázott parcella fejlődése az egész tenyészidő alatt feltűnően erősebb és szebb volt, mint a műtrágyázatlané. A termés külön nem méretett le, de becslés szerint 30%-kal termett többet a műtrágyázott zabosbükköny.

Sajnálatos, hogy az 1928. év kedvezőtlen, aszályos időjárása következtében a kamara körzetében nagyszámú kísérlet meghiúsult. Sok nagykorú és kecskeméti kisebb birtokosnak is osztott ki a kamara kísérleti célra műtrágyát részben homoki borsó, részben burgonya alá. Ezek a kisgazdák is arról számoltak be, hogy a kezdeti fejlődésben nagyon szépen mutatkozott a műtrágya hatása, de a nyári óriási szárazság teljesen tönkretette termésüket, így az eredményről beszámolni nem tudnak.

Az említetteken kívül a kamara állított még be kísérleteket mintagyümölcsösében, gyümölcsfák műtrágyázásával is. Ezek eredményéről a kamara majd csak a folyó év végével számolhat be, most csak azt közölheti, hogy a műtrágyázás hatására a rendellenes időjárás ellenére is szebb növekedést mutattak a gyümölcsfák.

S. J.

A DUNA-TISZAKÖZI KÖRZETI MEZŐ-
GAZDASÁGI HITELSZÖVETKEZET —
elfogad betéteket, folyósít hiteleket és
 kölcsönöket előnyös feltételek mellett.

MAGYAR MAGTENYÉSZTÉSI R.-T. BUDAPEST—MONOR.

ÁRUSÍTJA

MINDEN HAZÁNKBAN
TENYÉSZŐ KULTÚR-
NÖVÉNY VETŐMAGJÁT
A LEGTÖKÉLETESEBB
MINŐSÉGBEN :: :: ::

Monori Mag

KÖZPONTJA: BUDAPEST, IV, SZÉP-U. I.
MONORI MAGKERESKEDÉSE:
BUDAPEST, IV, KOSSUTH LAJOS-UTCA 3.
MAGTISZTÍTÓ TELEPE: MONOR.

SZERZODÉSRE

TERMELTET HAZAI
VISZONYAINKAT KED-
VELŐ MAGFÉLESEGE-
KET BIZTOSÍTOTT ÉR-
:: :: :: TÉKESÍTÉSSEL

SÜRGÖNYCIM: GRANARIUM.

TELEFON: AUTOMATA 868—60.

Korai burgonya termelése.

A burgonyatermelés jövedelmezővé tétele ma igen nagy jelentőségű kérdése homoki gazdáinknak. Nagykiterjedésű homoktalajaink e hasznos növénye általában nem adja meg hazánkban azokat a termésátlagokat, amelyeket megfelelő művelés mellett várhatnánk. Különböző művelési eljárások és egyéb kísérletek folytak az utóbbi években azért, hogy a termelést fokozni és minél jövedelmezőbbé tenni tudjuk. Ezek közül a termelési módok közül, mint jövedelmező módozat, különös figyelmet érdemel a korai burgonya termelése.

A korai burgonya sikeres termelése első sorban a megfelelő fajta kiválasztásán fordul meg. Tehát itt csakis a korai fajták jöhetnek figyelembe és pedig első helyen a korai rózsaburgonya. A talaját természetesen már ősszel elő kell készíteni és a tél folyamán megrágyázni.

Kora tavasszal első dolgunk a vetőgumó előcsíráztatása. Az előcsíráztatott gumókat március hónapban rakjuk ki a szabad földbe. Minél korábban, annál jobb. Kisebb területen, ha még fagyástól kell tartanunk, szalmás trágyával megterítjük a burgonyát. A szokásos távolsága a fészkeknek 40×60 cm. További munkája meg-egyezik általában a burgonyáéval, de különös gond fordítandó arra, hogy a gaz el ne nyomja.

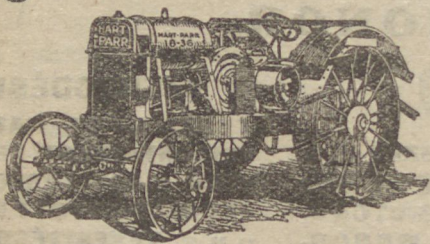
Bár a korai burgonyát — mint említettük — rendszerint friss istállótrágyába szoktuk vetni, mégis, hogy nagy mennyiségű és jó minőségű termést nyerjünk, ahhoz műtrágyára is szükség lesz. A korai burgonyának tenyészideje rövid; először a növényi test kiépítése folyik le, azután következik a gumó képződése és érése. Hogy tehát minél előbb kifejleszthesse a burgonya gumóit, szükséges, hogy siettessük és elősegítsük a gyökér- és levélzet kifejlődését. Minél rövidebb időtartam alatt fejeződik ez be, annál korábban kezdődik a gumók fejlesztése. Tehát *növekedés közben* is táplálnunk kell a növényt.

A tenyészlet közben való táplálást csak megfelelő műtrágyázással érhetjük el. A gyors fejlődés elérése céljából az első növekedési

időszakban gyors hatású trágyákra van szükség, melyekben a tápláló anyagok vízben oldódó, vagyis könnyen felszívható alakban vannak jelen. E célból a fiatal növénynek főleg nagyobb mennyiségű nitrogénre van szüksége, amit legalkalmasabb lesz csilisalétromnak fejtrágyaként való alkalmazásával adni a talajba. E műtrágya gyors hatása folytán a korai burgonya termelésénél bámulatos eredmények érhetők el. Katasztrális holdanként mintegy 60 kgr.-ot kell adnunk, még pedig lehetőleg két részletben, az első kisebb részt közvetlenül a hajtások jelentkezése után, mielőtt azok a földet áttörték, a második nagyobb részt mintegy két-három héttel később, mikor a hajtások már kizöldültek. Ennél erősebb, valamint késői salétromtrágyázás már nem tanácsos.

Korai burgonya termelésénél végzett kísérleti eredményeit és megfigyeléseit igen érdekes közleményben tette közzé *Magerstein* gazdasági iskolai igazgató az egyik német gazdasági szaklapban. Leírja, hogy tapasztalatai szerint a korai burgonyának nagy káli igénye is van, amire a keményítő és a nyersrost kiképzéséhez van szüksége. Az ő kísérletei szerint a foszforsavra különösen a fehérjék képzése céljából van a burgonyának okvetlen szüksége és az a korai érést is elősegíti. A kálisót és a szuperfoszfátot ő esetről-esetre csilisalétrommal keverve már a gumó kiültetése előtt is alkalmazta. Kombinált műtrágyázási módszert alkalmazott, mert úgy találta, hogy a növény legjobban úgy értékesíti a műtrágyát, ha az említett módon kevert műtrágyákat részben a vetőgumó alá, részben pedig fejtrágyául alkalmazza. *Magerstein* megállapítja közleményében, hogy a korai burgonya ily módon való műtrágyázása esetén a nitrogén-trágyák közül kizárólag a csilisalétrom jöhet tekintetbe. A mésznitrogén erre a célra alkalmatlan, mert mésztartalma lekötő, illetve oldhatatlan alakba hozza a szuperfoszfátnak vízben oldható foszforsavát. A mésznitrogén és kénsavas ammoniák, mint lassan ható trágyák, nem érvényesülnek a korai burgonya termelésénél. Hiba volna csak

: HART - PARR :

a legerősebb, legjobb és legolcsóbb traktor
mert: üzemköltsége minimális,
élettartama évtizedekre terjed,
kezelése bámulatosan egyszerű
és minden talajon nagyszerűen dolgozik.
Ahány HART-PARR traktor, annyi elismerő nyilatkozat.

Ajánlattal és ábrás prospektussal készséggel szolgál:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám.

Használt traktorokat cserébe veszünk
Kérje 70. számú árjegyzékünket!

ősszel trágyázni a korai burgonyát, mert ez esetben annyi nitrogént kellene a talajban felhalmozni, hogy az a kimosódás miatt nem volna gazdaságos; így a tavaszi fejtrágyázást nem szabad elhagyni.

Korai burgonya jövedelmező termeléséhez tehát okvetlen szükséges lesz a rendszeres és idejében történő műtrágyázás. Legcélszerűbb lesz a teljes trágyázás, vagyis nitrogén, káli és foszfor együttes használata, mert egyoldalú trágyázás csak részletes sikert eredményezhet. A helyesen alkalmazott teljes trágyázás esetén a korai burgonyából oly nagy termésre számíthatunk, ami mindenestre biztosítja a termelési ág jó jövedelmezőségét. Sz. E.

Erdészet.

Az Alföld fásítása.

Irta: **Matusovits Péter** miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgató.

II. közlemény.

A statisztikai adatok szerint 1918-ban összes fakivitelünk 3686 vasúti kocsirakomány volt 4,343.000 pengő értékben. Ezzel szemben behozatalunk 298,926 kocsirakomány. 6,623.600 m³-el, és 149,029.000 pengő értékkel, vagyis a behozattal 144,686.000 pengővel haladta meg kivitelünket. Behozatalunk passzív mérlegét tehát leginkább fابهozatalunk óriási tételének kell be tudnunk.

Előbbi cikkemben kifejtettem, hogy mi a teendők: Jelen cikkemben bemutatom, hogy az ország szét darabolása óta mit tettünk? Csakis a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületében teljesített munkálatokra terjeszkedtem ki. Első sorban gondoskodott a kormány arról, hogy az 1923. évi XIX. t. c. alapján megejtendő fásításokhoz szükséges csemeték és suhángok nevelésére elegendő állami csemetekert álljon rendelkezésre. Ilyen csemetekert van: Mezőhegyesen 12·3 k. hold, Terézhalmán 20 k. hold, megfelelő erdőőri lakkal, Földeákon 10 k. hold, megfelelő erdőőri lakkal, Szeged sz. kir. város határában 19·8 k. hold, Fábión 20 k. hold, megfelelő erdőőri lakkal, Fülöpszálláson 11·8 k. hold, Békéscsabán 7·5 k. hold, Gyulán 9 k. hold, Orosházán 6 k. hold, Gyomán 4·6 kat. hold, Hód-

mezővásárhelyen 10 k. hold, Kecskeméten, a kísérleti telepen 10·6 k. hold, Kiskunhalason 1 k. hold és Kecelen 5 k. hold, vagyis összesen 147·6 k. hold területtel. Ezeken kívül van sok magán csemetekert.

Az állami csemetekertekben nevelt csemeték az egész Csonkamagyarországba küldetnek szét tavasszal és ősszel.

Az állami csemetekertekből az 1928. év tavaszán és őszén összesen 6,241.346 darab csemete és suháng adatott ki fásítási célokra.

Állami csemetékkel a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületében az 1928. év végéig, alföldi fásítás 4777·2 k. hold területen, gazdasági fásítás 868·8 k. hold területen, kopárerdősítés 545·7 k. hold területen történt. 1929. évre tervbe vétetett alföldi erdősisítés 1371·5 k. holdon, gazdasági fásítás 570 k. holdon és kopárfásítás 177·6 k. holdon.

Ezekon kívül — nem állami csemetékkel — nagyobb erdősisítések eszközöltettek a peszéradaci kir. uradalomban, Kecskemét városnál, a kalocsai érsekségnél és főkapitánynál, a békésmegyei uradalmaknál stb. Az államvasutak is fásítanak nagy igyekezettel és költséggel.

1929. év után még tervbe vétetett alföldi erdősisítés 64,544·3 k. holdon, gazdasági fásítás 18,122·4 k. holdon és kopárfásítás 1093·6 k. holdon, valamint beerdősíthető 3281 k. hold szikes terület beerdősítése.

A m. kir. földművelésügyi kormány 15 év alatt kívánja az Alföld fásításának munkáját keresztül vinni. Az ehhez szükséges csemete és suhángmennyiség a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületére az eddig rendelkezésre álló adatok alapján 236,368.000 db. A termelt csemete és suháng legnagyobb része akác, kanadai, jegenye és fehérynár, magas és amerikai köris, kocsányos és csertölgy, szil és juhar, valamint erdei és feketefenyő. Kisebb mennyiségben más erdei fanemek csemetéi és suhángjai is tenyészhetnek.

A m. kir. földművelésügyi kormány, hogy a megfelelő erdősisítések, gazdasági és tanyafásítások iránti kedvet felkeltse, pályázati versenyt hirdetett és az arra érdemeseket jutalomban részesítette. Az 1924. és 1925. év folyamán eszközölt erdősisítések, gazdasági és tanyafásításokért a m. kir. földművelésügyi minisztérium

OJTÓANYAGOK és SZÉRUMOK

LEGOLCSÓBBAN SZEREZHETŐK BE

a Magyar királyi Állami Ojtóanyagtermelő Intézetben
Budapest, VII. kerület, Hungária-körút 242. sz. — Sürgőnycím: Államoltó Budapest.

Telefon: J. 389—52.

Az intézet bakteriológiai vizsgálatokat ügyfeleinek díjmentesen végez.

által hirdetett 3 nagy jutalomból kettőt a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületébe tartozó birtokos és pedig Vaskút község (Bácsmegye) és Kiskunfélegyháza város nyert el. Az elismerő két jutalomból pedig egyet Kiskunmajsa község. Azonkívül erdősítésért elismerő oklevelet nyertek a Duna—Tisza közti Mezőgazdasági Kamara körzetében: Dobos Mihály Szabadszállás, báró Podmaniczky Endre Tompa, dr. Hofffer József Szank, Érseksanád község legelőbirtokossága és Schwartz Mór Soltvadkert. Gazdasági és tanyafásításért elismerő oklevelet kaptak: dr. Gonda Balázs Ökéske, Szász Imre Derekegyháza, ifj. Cserna János Fábán, Gut István Szalkszentmárton, Kanász Imre Szentes, Ónodi Balázs Kiskunhalas, ifj. Vass János Nagymágocs, Csizmadia András Derekegyháza, Kőszeghy Béla Nagymágocs, Csúcs Károly és Zsoldos László Szentes. Az erdősítések és az Alföld fásítása körül szerzett érdemeikért miniszteri elismerésben részesültek: Szalay Zsigmond és Krix János Vaskút, dr. Holló Béla, Szabó István és Kiss Ferenc Kiskunfélegyháza, Terbe István Kiskunmajsa, Biber Lajos és Kincses János Érseksanád, Balog Ferenc Tompa és végül pénzjutalomban részesítettek: vitéz Sági Ferenc Vaskút, Horváth Gergely és Bori Ferenc Kiskunfélegyháza és Fajsz Lajos Érseksanád.

A fentiekén kívül a szegedi m. kir. erdőigazgatóság tisztikarából szintén többen miniszteri elismerésben részesültek.

A szegedi m. kir. erdőigazgatóság nyerte el a kitűtetések és miniszteri elismerések legnagyobb részét.

Az 1926. és 1927. évi erdősítések, kopárfásítások, gazdasági és tanyafásítások jutalmazására most van pályázat hirdetve. A pályázati kérvények a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületére nézve legkésőbb 1929. évi december hó 15-ig a szegedi m. kir. erdőigazgatósághoz (Dugonics-tér 7. sz.) adandók be, hol a szükséges felvilágosítások is készséggel megadatnak.

Az erdősítéshez, gazdasági és tanyafásításhoz szükséges csemeték és suhángok ingyenes kiszolgáltatása iránti igények a m. kir. erdőigazgatóságnál vagy az alája rendelt 12 külső illetékes m. kir. erdőhivatalnál jelentendők be.

Amint ezekből látható, a m. kir. földművelésügyi kormány mindent megtesz, hogy az Al-

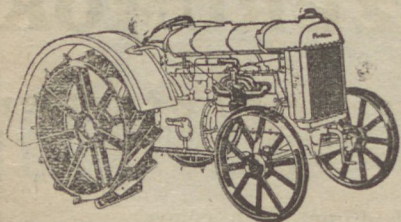
föld fásítását elősegítse. Ingyen adja hozzá a csemetét és suhángot, az erdősítőknek 20 éves kamatmentes kölcsönt engedélyez k. holdanként 50 pengőig. A fásítások és erdősítések ügyében kívánatra saját közegeit küldi ki — teljesen ingyen — a szükséges útmutatások megadása végett a birtokosokhoz. Ily kedvező viszonyok mellett ragadja meg minden birtokos az alkalmat arra, hogy nem jövedelmező szántóit, legelőit és futóhomokterületeit beerdősítse és ez által azokat termékenyekké és jövedelmezőkké tegye.

Ezzel nemcsak azt éri el a birtokos, hogy tűzi-, épület- és szerszámfáját biztosítja, hanem az alföldi káros szelek erejét is megtöri, ezenkívül némileg a tüdővész terjedésének is gátat vet és végre a faimport apasztásával kedvezőbbé teszi az ország pénzügyi helyzetét.

Bíró Zoltán szerint ha a fenyőtelepítést megfelelő erővel és rendszeresen folytatjuk, 30—40 év múlva már a bányafában és faragott fában igen kevés behozatalra szorulunk. 50—70 év alatt pedig nemcsak papírszükségletünket tudjuk itthon hazai fából ellátni, de a fűrészáru behozatalt is évi 25—30.000 vasúti rakománnyal tudjuk apasztani és ez a mai értékben közel 100 millió pengő.

Az Alföld fásítása tehát az alföldi lakosság anyagi és egészségügyi kérdésének orvoslását jelentékenyen előmozdítja és addig, amíg ezerejes országhatárainkat visszaállítjuk, előbb-utóbb lehetővé teszi, hogy a tőlünk elrabolt és elpusztított erdők felújításáig az ország faszükségletét az alföldi vidékekről is önmagunk tudjuk előállítani.

Alföldi erdősítések és gazdasági fásítások jutalmazása. A magyar kir. földművelésügyi miniszter az új erdészeti törvény alapján, az alföldi erdősítések és gazdasági fásítások jutalmazása céljából, 20130/1929. és 20140/1929. szám alatt kelt rendeletei értelmében pályázatot hirdetett. A pályázati hirdetmény szerint úgy az erdősítésnél, valamint a gazdasági fásításnál az 1926. és 1927. évek folyamán teljesített munkálatok fognak a minisztérium által jutalmaztatni és pedig úgy az erdősítésnél, valamint a gazdasági fásításnál 3—3 díj tüzetett ki, amelyek elnyerése céljából a pályázati kérvényeket, az illető birtokosoknak, az illetékes m. k. erdőigazgatóságnál legkésőbb folyó évi december hó 15-éig

VECSEY JENŐ

okl. gépészmérnök

KECSKEMÉT, BETHLEN-KÖRUT 16. — TEL.: 249.

Autorizált Ford képviselő a Duna—Tisza közén Fordson traktorra, Ford autókra a legcélszerűbb beszerzési forrás, mert központi fekvésénél fogva, legjobban tudja a gépek karbantartását biztosítani. Fordson-traktor és Ford autó alkatrészek, műszaki cikkek állandóan raktáron tartatnak.

kell benyújtaniok, ahol egyszersmind a pályázatok részletes feltételei is megtudhatók. A versenyre bocsátott erdősítések és fásítások az illetékes erdőigazgatóság által az 1930-ik évben fognak a benyújtott pályázati kérvények alapján, a helyszínén megbíráltatni.

Gazdasági gépészet.

Rovatvezető: Tölgyes Árpád s. titkár.

A vetőmag és a malmok.

Írta: Molnár Jenő.

A „Magyar Róna” folyó évi május 15-iki számában fenti cím alatt megjelent cikk tartalma az alábbiak elmondására készített.

Teljes mértékben helyeslem a cikkíró úr ama felfogását, hogy a vetőmagtisztítással a malmoknak is behatóan kellene foglalkozni. Ez úgy a malmok, mint a köz érdekében kívánatos volna. Aki azonban a vidéki malmok mai helyzetét ismeri, jól tudja, hogy a magyar malmok soha oly nehéz anyagi viszonyokkal nem küzdöttek, mint ezidőszerint és így a legkisebb befektetéstől is tartózkodnak, annál is inkább, mert a malmok vetőmagtisztítógépek beszerzésénél állami támogatásban nem részesülnek, bár ily irányú lépések már ismételtelen megtétettek.

A cikkíró úrnak a gazdák által társas alapon beszerzendő magtisztítógépekre vonatkozó érvelései — nézetem szerint — egyáltalában nem helytállóak, mert már maga a kiindulási pont is helytelen.

Téves a cikkíró úrnak az a felfogása, mely szerint „4—5 gazdát rávenni arra, hogy Selektort és hozzá motort vásároljon, teljes lehetetlenség” és még tévesebb az a kijelentése, hogy „nemzeti gazdasági szempontból sem kívánatos ily horribilis tőkebefektetés, az előálló túl alacsony kitermelési százalék miatt.”

A cikkíró úr bizonyára nincsen tájékoztatva a felől, hogy Magyarországon alig két éven belül többszáz SELEKTORT vásároltak a gazdák társas alapon és hogy e gépek mennyire beváltak a vetőmagvaknak az egyes községek gazdái részére való előkészítése szempontjából.

Horribilis tőkebefektetésről egyáltalában nem lehet beszélni, mert a gazdák, akik vetőmagtisztító gépet társas alapon beszereznek, saját tőkét egyáltalában nem vesznek igénybe, hanem az állami hozzájárulás leszámítása után fennmaradó vételárat a bértisztítási bevételekből fedezik.

Teljesen téves a cikkíró úrnak az a megjegyzése is, hogy ha 4—5 gazda ily gépet megvásárol, ezek ma saját vetőmagvaikat egy-két nap alatt elkészítik és aztán „megy ki-ki a maga dolgára és nem lesz senkinek sem kedve arra, hogy napi dolgát félbeszakítsa és egyik-másik elkésett községbeli gazda kedvéért a motort és a Selektort félórára üzembe helyezze.”

Készséggel állok a cikkíró úr rendelkezésére és számtalan oly vetőmagtisztítógép-tulajdonos társaságot tudnék megnevezni, ahol a gép augusztus és szeptember kónapban szakadatlanul munkában van és nem győzi a gazdák részére a vetőmagvakat előkészíteni, sőt akárhány olyan községet is tudnék megnevezni, ahol nem egy, hanem két gép is teljes mértékben ki van használva.

A fent elmondottak természetesen nem zárják ki azt, hogy a malmok is foglalkozzanak vetőmagelőkészítéssel. Számtalan cikk jelent meg, amelyekben a malmok figyelmét e jövedelmező melléküzemre felhívtam és ha az eredmény, azt mondhatnám eddig negatív volt, — csak a malmokon múlt. Erre bizonyára meg volt az okuk.

A cikkíró úr kíváncsúnak tartaná, ha a mezőgazdasági Mezőgazdasági Kamarák az Ipar-kamarákat keresnék meg az iránt, hogy a körzetükben lévő malmokat a vetőmagtisztítógépek beszerzésére, illetőleg a vetőmag előkészítésére felhívnák. Véleményem szerint sokkal célravezetőbb volna, ha a Kamarák a Minisztériumnak olyértelmű előterjesztést tennének, hogy az állami akciót a vidéki vāmörölő-malmokra is terjessze ki, mert ez által mindenesetre közelebb jutnának ahhoz a célhoz, hogy ne legyen egyetlen egy oly gazda sem, aki nem mechanikai úton, fajsúlyra, nagyságra és csíráképességre kiválasztott magvakat vet el. A malmok erre hivatva volnának annál is inkább, mert hajtóerő, kezelőszemélyzet stb. mindenkor rendelkezésükre áll s így minimális költség mellett vállálhatnak a bértisztítást.

Ha a cikkíró úr érzékenységet sértettem volna fenti fejtegetéseimmel, szíves elnézését kérem, de, mert az ő közleménye nélküli a helyzet teljes ismeretét, szükségesnek tartottam, hogy azt tapasztalati adatokon alapuló tényekkel kiegészítsem, illetve helyreigazítsam.

Biztosítás.

Rovatvezető: Nagy Lajos szakelőadó.

Jégkár elleni biztosítás.

A gazda napról-napra szorongva figyel a vetés fejlődését s gondterhesen néz a jövőbe, mert bármilyen biztató is a jelen, állandóan körülötte ólálkodik a veszedelem, a jégverés okozta kár, mely emberfeletti munkáját rövid percek alatt teljesen megsemmisítheti. A jégverés azonban nem csupán a gazda réme, hanem az egész országé, mert a föld termése végeredményében nemzeti vagyon, tehát a jégkár elleni védekezés a gazdának nem csupán anyagi érdeke, hanem honpolgári kötelessége is.

Az egyetlen védekezés a jégkárosodással szemben a jégkár elleni biztosítás. Habár évről-évre szaporodik azoknak a felvilágosult gazdáknak a száma, kik terményeiket jég ellen biztosítják, még mindig szomorú képet nyújt a sta-

tisztika. Csonkaországunk területén az önálló gazdasági üzemek száma 800—830.000 db. A múlt évben az összes biztosító társaságok által kiállított jégbiztosítási kötvények száma pedig csak mintegy 48.000 darab, tehát az önálló gazdasági üzemeknek csak 4—5%-a védekezik biztosítással a jégkárosodás ellen. Pedig Magyarország agrár állam, annál inkább parancsoló szükség, hogy a terményeket ne szolgáltatassuk ki az időjárás kegyetlen szeszélyének, mert egy katasztrófális jégkár, -amire a múltban nem egy példa volt már, különösen a mai nehéz körülmények között, az alapjaiban rendítené meg az ország gazdasági helyzetét. Értsék meg a gazdák, hogy azért a csekély megterhelésért, mit a biztosítási díj fizetése reájuk ró, elkerülhetik a biztosítatlanság 100%-os veszélyét.

A jégbiztosítás terén már nincs kiszolgáltatva a gazdaközönség a külföldről beözönlött idegen társaságok egyezményes (kartellben álló) telhetetlenségének, mert az ország színmagyar intézete, a Gazdák Biztosító Szövetkezete kartellen kívül áll és így nem vagyunk ráutalva a magyar gazdától teljesen távolálló idegen érdekeltsgű külföldi biztosító intézetekre. Örömmel szögezhetjük le, ma már oly hatalmas tábor áll a „Gazdák Biztosító Szövetkezete” mögött, hogy az elmúlt évben is a jégbiztosítással foglalkozó és kartellben álló összes intézetekkel szemben az első helyre került. Tehát amikor országos érdekből a jégbiztosítás elkerülhetetlen szükségességére mutatunk rá, felhívjuk a gazdatársadalmat az összetartásra is, ami alatt azt értjük, hogy mindenekelőtt a magyar intézményeket vegyék igénybe.

Gazdasági szakirodalom

Magyarország mezőgazdasági földrajza. Irta: Fodor Ferenc dr. a „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rt. kiadása, Budapest (Üllői-út 25.) Ára 6 pengő. A természeti erőknél és a gazdasági viszonyoknak a megismerésére, kihasználására és mindezekből a tanulságok levonására még igen sok gazda nem fordít kellő gondot, propagálása tehát elsőrendű közérdek. Különösen a kisebb gazdáknál tapasztalható ennek hiánya. Fodor Ferenc dr. könyve igen hasznos útmutatást ad mindezek elsajátítására. Három fő fejezetre osztja könyvét. Az első, amelynek címe „Magyarország földje és népe”, az ország földrajzi fekvését, hegyeit, síkságait, folyóit, állóvizeit, éghajlatát, termőtalaját és növényzetét ismerteti. A második fő fejezet „Magyarország gazdasági élete” címet viseli s felöleli a gabonatermesztésre, takarmány-, kapás-, ipari növény-, szőlő- és gyümölcsstermesztésre és a kertgazdaságra vonatkozó szükséges gazdaságföldrajzi ismereteket. A könyv harmadik fő fejezetében ismerteti előbb az utódállamok, majd a többi európai állam gazdasági helyzetét nagy vonásokban, míg a legutolsó fejezet az idegen világrészekről ad gazdaságföldrajzi ismertetőt.

Hell Lajos ügyvezető-igazgató tollából egy kis zsebkönyv jelent meg az *Okszerű mezőgazdasági termelés, kivétel és értékesítés* címmel. A könyvecske — 7 fejezetre osztva — tárgyalja röviden, dióhéjban, de könnyen megérthető formában a növénytermeléssel, növényne-

sítéssel, növények ápolásával, talajműveléssel és trágyázással, aratással és csépléssel, a gazdasági termények értékesítésével, tárolásával és a kiviteli kereskedelmi szokásokkal és szabályokkal, továbbá a gyümölcsök és konyhakerti vetemények termelésével, osztályozásával és értékesítésével összefüggő legfőbb tudnivalókat, melyeknek figyelembe vételével mező- és kertgazdálkodásunk jövedelmezőségét lényegesen fokozhatjuk. Melegen ajánljuk e hasznos kis könyvnek minél szélesebb körben leendő terjesztését a gazdaközönség figyelmébe. Megrendelhető: Az „Apolló” Irodalmi és Nyomdai R. T.-nál Budapesten.

Vegyes közlemények.

Kamaránk munkájának elismerése.

A Bócsai Gazdaszövetség elnökségétől az alábbi levelet kaptuk, melynek tartalmát minden kommentár nélkül hozzuk lapunk olvasóinak tudomására:

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara tekintetes Igazgatóságának

Kecskemét.

Alulírottak mély tisztelettel értesítjük a tekintetes Igazgatóságot, hogy a Bócsai Gazdaszövetség 1929. május 12-én tartott rendkívüli közgyűlése a bócsai intenzív mezőgazdálkodás érdekében 10 kat. holdon pillangós takarmánynövények és különféle műtrágyák ingyenes kísérletével, továbbá nemesített tavaszi vetésű Székács-féle árpa és zab vetőmag, valamint homoki borsó vetőmag rendkívül kedvezményes szállítással, azonkívül a gyengén fejlődött őszi vetések eredményes fejtrágyázásának igazolására ingyen küldött 10—10 mintacsomag leuna és mészsárléttal kifejtett önzetlen tevékenységéért a tekintetes Igazgatóságnak őszinte köszönetét nyilvánította.

A hálás köszönettel vett „Az Alföld egyik felének gazdasági kérdései” című 112 oldalas jelentés áttanulmányozásából pedig kibontakozott az a széleskörű, hatalmas munka, mely által szinte emberfeletti részt vett ki a magyar mezőgazdaság talpraállításának országmentő munkájából.

Bár adná a jó Isten, hogy a kamarában uralkodó szellemet mielőbbj elsajátítaná az egész magyar közélet, mert ha minden téren ily önzetlen kötelességteljesítés mutatkoznék, akkor a magyar Hiszekegyből nemsokára boldog valóság lenne.

Fogadjon a tekintetes Igazgatóság hálás köszönetünket és őszinte nagyrabecsülésünket.

Bócsa, 1929. május 12.

Dudás sk. Liscsinszky Kálmán sk. Tóth Béla sk.
diszelnök, plébános. elnök. jegyző k. tanító

A sárvári m. k. mezőgazdasági tejipari szakiskola az 1929/1930. tanévre, tanulófelvétel tárgyában pályázatot hirdet. Az iskolában rendes tanulóul azok vétetnek fel, akik valamely közép- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikerrel elvégezték és a sikeres felvételi vizsga letétele után valamely tejipari vállalatnál — mint tejipari tanoncok — egy évi gyakorlatot szereztek. Felvétetnek továbbá azok az ifjak, akik valamelyik földművesiskolát jeles eredménnyel végezték. Az iskolába beíratkozni óhajtó ifjak a részletes feltételekre vonatkozólag bővebb felvilágosítást közvetlenül az iskola igazgatóságától (Pusztalánc, u. p. Káld, Vas vm.) kaphatnak.

Nemzetünk jövője s a gazdák boldogulása a termés nagyságától függ, amit a jó talajműveléssel, istálló- és műtrágyák bő használatával lehet elérni.

Felvételi hirdetés. A szarvasi m. kir. közép-fokú gazdasági tanintézet igazgatósága az 1929/30. tanév első évfolyamára felvételi pályázatot hirdet. Az intézet célja a tanulókat saját gazdaságuk okszerű, önálló kezelésére képesíteni, e mellett számukra a szükséges általános műveltséget megadni. A gyakorlati kiképzést az iskola 465 kat. holdas mintagazdasága szolgálja. A tanintézet 4 éves tanfolyamát végzett tanulók, mint képesített gazdák, önkéntességi joggal bírnak. Jeles képesítés esetén a végzett tanulók a gazdasági akadémiákra rendes hallgatóknak felvehetők. A beíratás október október 1-től 5-ig személyes jelentkezés alapján történik. Bővebb felvilágosítások az iskola igazgatóságától szerezhetők.

Hússertéstenyésztők figyelmébe. A Mezőgazdasági Termény- és Termékforgalmi Intézet támogatásával megindított „bacon” gyártás céljaira nagyobb mennyiségű 7—9 hónapos, budapesti súlyban darabonként 80—85 kilós hússertés (lehetőleg angol fajok, de sikerült keresztezések is) szükségeltetik. Az érdekelt tenyésztők — hivatkozással a mezőgazdasági kamarára — forduljanak ez ügyben ajánlataikkal *haladéktalanul* a fent említett intézet igazgatóságához (Budapest, V. Széchenyi-utca 2. sz. Sürgönycím: Intézet Budapest.)

Magiaci jelentés.

Budapest, 1929. június 6.

A lezajlott idény után, mely a vetésidő befejezését is jelzi, a forgalom már szűk keretek közt mozog. Kereslete van még *muhamagnak, kölesnek, pohánknak, fűmagnak.* *Tarlórépa* iránt is érdeklődés mutatkozik.

A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúért, budapesti paritásban: lóheremag 140—150, lucerna 120—140, fehérhere 160—170, nyúlzapuka 130—145, baltacim 40—50, fehér csillagfürt 24—26, expressz borsó 35—40, tavaszi búkköny 40—44, vegyes napraforgómag 28—30, fehér mustármag 50—55 pengő.

Időjárás. 1929. május hó.

Ritka eset, hogy hazánk még csonkult állapotában, tehát területileg megszorodva is egyforma időjárást élvezzen nyugati és keleti részein. A Duna—Tisza köze többnyire áthidalja a két szélső országrész időjárását és igen gyakran a szomszédos időjárás elemeit tünteti fel, átmeneti, lelanyhult alakban. Az elmúlt májusi időjárás több tekintetben kivételt tesz e gyakori jelenség alól. Ilyen volt például a májusi csapadék, amely Pest megyében, azután főleg Nográdban a maga elég tetemes többletével szöges ellentétben áll úgy a dunántúli, mint a tiszántúli erősen mutatózó csapadékhánnal. Hőmérséklet tekintetében viszont átmeneti szerepet vitt a hűvösebb Dunántúltól a jóval melegebb Tiszántúl felé. Nem olyan hűvös mint a Dunántúl, de kevésbé kifejezetten meleg a Tiszántúlnál.

Kecskeméten csak egyetlen egyszer érte el a nappali melegedés a 30 fokot, 30-án pedig kétszer 29 C fok magasságába szökött, a többi napon a déli meleg legtöbbnyire 20 és 26 C fok között tartózkodott, míg a leghűvösebb nappali meleg sem ereszkedett 18, 19 fok alá. Kissé más ként viselkedtek az éjjeli lehűlések. Fagyra tudtommal nem került sor, habár a május első harmada éjjel meglehetősen hűvös volt. A második és harmadik harmadban Kecskemét, Budapest és Szeged ugyanazt a feltűnő enyhésséget mutatja éjjel, mint az egész Tiszántúl. Gvakra 15 fok képviselte az éjjeli minimumot, kivételesen 17 fokon állt meg az éjjeli hűvösség.

Szerencsés körülmény az egyetemes növényzet szempontjából, hogy a jó meleghez legalább Pest megye

túlnyomó részén nem hiányzott a megfelelő nedvesség sem. A Kamarába affiliált, Csanád és Bács megye azonban a dunántúli és tiszántúli elégtelen csapadék viszonyokhoz simult inkább, míg a csongrád megyei eső összeg nagyjából normálisnak mondható.

A több tekintetből igen tanulságos májusi csapadék-eloszlást részletesebben az alábbi táblás kimutatás tárja elénk:

Tiszántúli kamara:

	Csapadék:	Eltérés a normális mennyiségtől:
Békés	31 mm.	— 42 %
Bihar	31	— 43
Hajdú	35	— 34
Szolnok	47	— 11
Szabolcs, Ung	48	— 11
Szatmár, Ugocsa, Bereg	58	+ 9
Átlag:	42	— 21

Duna—Tiszaközi kamara:

	Csapadék:	Eltérés a normális mennyiségtől:
Bács	33 mm.	— 48 %
Csanád, Arad, Torontál	45	— 21
Csongrád	54	— 5
Pest	75	+ 17
Átlag:	65	+ 5
Országos átlag:	55	— 13
+ = többlet, — = hiány		

Dr. Sávoly Ferenc.

Kiadja: A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara.
Felelős kiadó: Dr. Gesztelyi Nagy László.

Biztos hatású

EGÉRIRTÓ SZERT

termel és jutányos áron forgalomba hoz a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara

Bakteriológiai és Diagnostikai Intézete

a házi és mezei egerek (pockok) irtására

Ismertetéssel vagy felvilágosítással mindenkor készséggel szolgál:

Bakteriológiai Intézet

Kecskemét, Búzás Mihály-u. 5.
Telefon: 148.

Vonatok indulása és érkezése Kecskeméten.

I N D U L

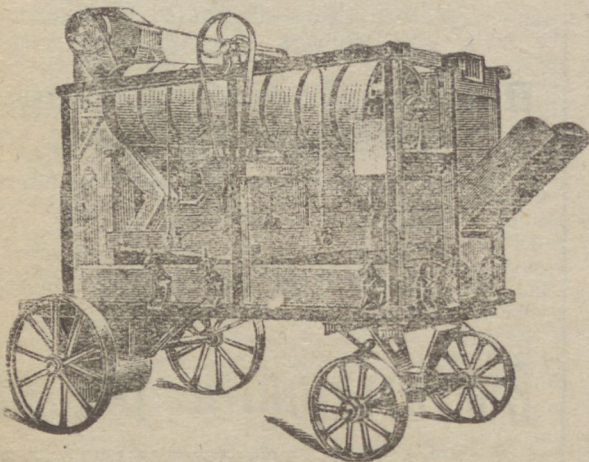
1929. május 15-től

ÉRKEZIK

Mikor	H O V A	H O N N A N	Mikor
3.29	Budapest nyugati pályaudvarra	Budapest nyugati pályaudvarról	7.51
7.52	Budapest nyugati p. (gyors)	Bpest nyugati pályaudvar (gyors)	9.07
13.28	Budapest nyugati pályaudvar	Budapest nyugati pályaudvar	11.11
16.58	Budapest nyugati p. (gyors)	Budapest nyugati p. (gyors)	16.07
17.39	Budapest nyugati pályaudvar	Budapest nyugati p. (gyors)	20.02
20.51	Budapest nyugati p. (gyors)	Budapest nyugati pályaudvar	1.30
8.11	Szeged	Szeged	2.59
9.10	Szeged (gyors)	Félegyháza	7.30
11.16	Szeged	Szeged (gyors)	7.50
13.30	Félegyháza	Szeged	13.03
16.10	Szeged (gyors)	Szeged (gyors)	16.56
20.04	Szeged (gyors)	Szeged	17.29
1.40	Szeged	Szeged (gyors)	20.49
3.20	Budapest ny. p. Lajosmizsén át	Lajosmizse	7.40
4.45	Lajosmizse	Budapest nyugati pályaudvar	10.45
11.25	Kerekegyháza	Kerekegyháza	7.14
9.25	Budapest ny. p. u. Lajosmizsén át	Kerekegyháza	16.45
13.15	Budapest ny. p. Lajosmizsén át	Budapest ny. p. u. Lajosmizsén át	19.25
18.10	Kerekegyháza	Budapest ny. p. u. Lajosmizsén át	21.23
3.30	Fülöpszállás (nov. 5-től megsz.)	Fülöpszállás (nov. 5-től megsz.)	7.25
10.00	Fülöpszállás	Fülöpszállás	17.04
13.24	Fülöpszállás	Füöpszállás	21.13
3.04	Tiszaugh	Tiszaugh	7.35
9.30	Tiszaugh	Tiszaugh	12.38
13.10	Tiszaugh	Tiszaugh	19.30
16.20	Tiszaugh június 1-től	Tiszaugh június 1-től	21.54

„GAZDASÁGI”**vetőmagtisztító- és kiválasztógép**

az összes gabonaféléket, hüvelyes és kerti magvakat,
fajsúlyra, nagyságra és csiraképességre osztályozza.

A Földmívelésügyi Minisztérium a vetőmag-kiválasztás fontosságára való tekintettel alkalmi egyesülések, gazdakörök, községi eljárások vásárlásainál

33 $\frac{1}{3}$ %-al hozzájárul a vételárhoz.

A gép. ára P 4500
le állami hozzájárulás P 1500
a vevő fizet P 3000

Törleszthető 3 idény alatt 8% kamattal!

Kérjen árjegyzéket és leírást:

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RT. BUDAPEST

Gyár és igazgatóság: VI., Váci-út 19. szám. — Városi telep: VI., Vilmos császár-út 65. sz.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE**BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 1.****Magyarország legnagyobb kartelen kívül álló
biztosító szövetekezete!**

Elfogad:

tűz-, jég-, élet-, baleset-, szavatossági-,
gépjármű-, betöréses-lopás elleni és
állatbiztosítást.**Előnyös díjszabás! Kedvező fizetési feltételek**A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara
szerződéses Biztosító Intézete.

Kamaránk területén alábbi képviselőségek működnek:

Kecskemét, Rákóczi-út 17—19.

Budapest, IX., Üllői-út 1.

Szeged, Tisza Lajos-körút 38.

Mezőgazdasági átalánybiztosítás. Kisgazdáknak kedvezmények.

Képviselő az ország minden városában és községében.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara
biztosítási osztálya szívesen szolgál felvilágosítással!**Kérjen ajánlatot!****legjobb bizományi ÉRTÉKESÍTÉSE**
GYAPJUMegtéktintés és becslés saját szakemberünk által.
Közvetlen eladás külföldi gyárakba is.
Kedvező gyapjuhitelek.**BRITISH-HUNGARIAN TRADING CORP. LTD.**

London S. Zl. 1.

képviselőte:

FLEISCHL SAMU

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 27. SZÁM.

Sürgöncim: Fleischls

Telefon: 114—47, 114—48, 114—49.

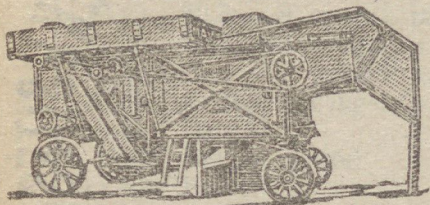
FORDSON TRAKTORT**mezőgazdasági és ipari célokra raktárról****azonnal szállítunk.****Kérjen árajánlatot!****Alföldi Gépkereskedelmi Rt.**

Szeged, Feketesas-utca 22. sz. Telefon 14—28, 20—31.

Galamb és Társa Rt. Békéscsaba,**Andrássy-út 41. — Telefon 327.**

LEGJOBB!**LEGTARTÓSABB!****LEGTÖKÉLETESEBB!****AZ ÁLLAMGÉPGYÁRI**

legújabb típusú

acélkeretű golyóscsapágyas

CSÉPLŐGÉP ➡

Nagy teljesítmény mellett, szemvesztés nélkül, piacképes gabonát szolgáltat
Gőz-, benzin- és szívógázlokomobilok, lóherecséplők és kazalozók, stb.

➡ **TRAKTOROK** ➡

és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legkiválóbb gyártmányú
mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron vannak.

Árajánlatokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál:

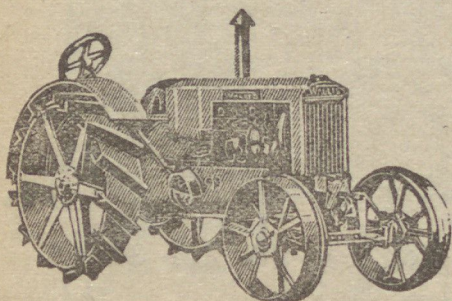
MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK Vezérügynöksége

Budapest, V., Vilmos Császár-ut 32.

A világpiac vezető traktormárkája Massey-Harris-féle

Wallis traktor

mert: munkateljesítménye meglepően nagy, tartóssága felülmúlhatatlan,
csekély üzemanyagfogyasztással sokat végez, üzembiztonsága tökéletes.

A Wallis traktorokat

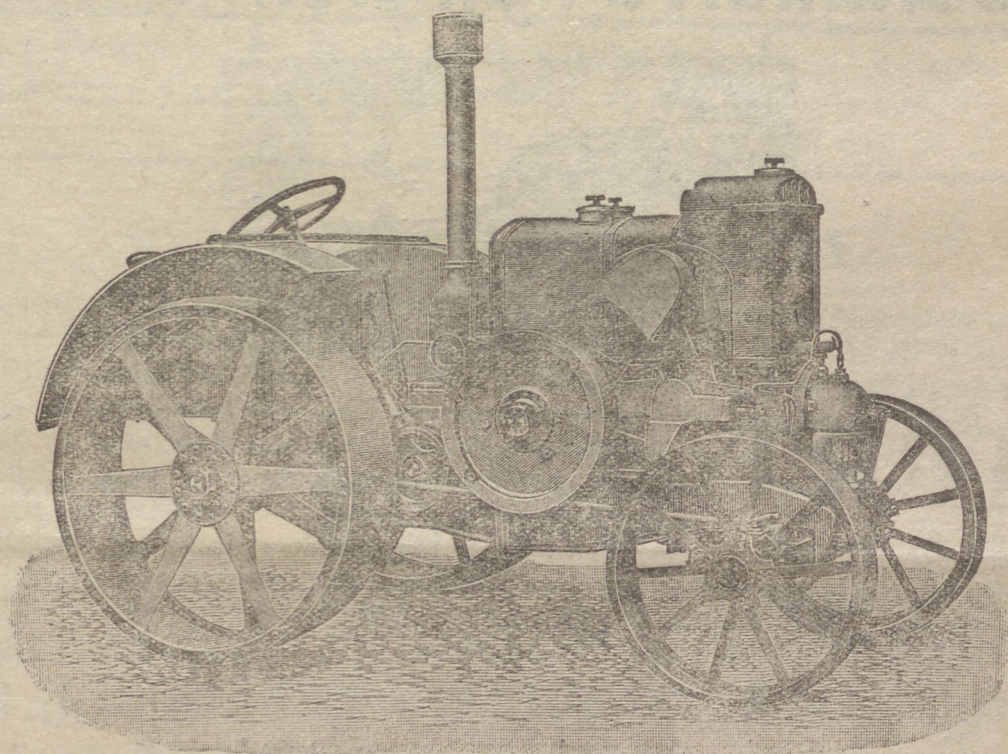
20 HP és 30 HP. nagyságban ajánlja
és erre vonatkozó felvilágosításokkal
szívesen szolgál:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V. Vilmos császár-út 32. sz.

H * S * C * S

NYERSOLAJTRAKTOR.

***A legolcsóbb üzem,
a legnagyobb teljesítmény,
a legkisebb alkatrészfogyasztás,
a leghosszabb élettartam!***

Aki ezeket a tulajdonságokat keresi a traktorban, az előbb-utóbb a
H-S-C-S nyersolajtraktor előtt fogja találni magát, mint
az egyedüli választás előtt.

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth
Magyar Gépgyári Művek R.-T.

Budapest, VI., Vilmos császár-út 57.

Miért a CORMICK a traktorok királya?

MERT:

	20 PH	30 PH
felszánt egy óra alatt	1 m. holdat	1'5 m. holdat
fogyaszt m. holdankint	6'4 kg.	6'2 kg. petróleumot,
középkötött talajon 8" szántási mélység mellett.		
Kenőolaj-fogyasztása: 10 magyar holdra 2 kg.	————	Élettartam: 8—12 év.

DÉNES B. Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 98. sz.

LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FIÓKBÉRLŐ.

SÜRGÖNYCIM: „DÉBERT BUDAPEST.”

TELEFON: L. 909—51, L. 909—89, L. 920—63 és L. 963—42.

ALAPITVA 1883.